

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

ZATWIERDZAM

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Andrzej Bartkowiak
.....
nadbrzg. Andrzej BARTKOWIAK

**PROGRAM
SZKOLENIA AKTUALIZUJĄCEGO
INSPEKTORÓW
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**

Warszawa, ...15.06..... 2021 r.

Program szkolenia opracowano na podstawie ewaluacji sumatywnej programu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej, zatwierdzonego przez komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu 28 sierpnia 2012 r. (wraz ze zmianami wprowadzonymi pismem BS-II-1422/12-1/15 komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 30 grudnia 2015 r.), jak również zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2021 poz. 869) i Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 stycznia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. 2020 poz. 120).

Konsultacje:

Biuro Rozpoznawania Zagrożeń Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZE	4
1. Cel szkolenia	4
2. Sylwetka absolwenta	4
3. Warunki przyjęcia na szkolenie	5
4. Uprawnienia absolwenta	5
II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	6
1. Organizacja szkolenia	6
2. Zalecenia i wskazówki metodyczne	9

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Celem szkolenia jest przygotowanie osób do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej przewidzianych dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej poprzez aktualizację wiedzy.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a. w sferze poznawczej:
  - opisywać organizację ochrony przeciwpożarowej,
  - omawiać obowiązki osób fizycznych, osób prawnych, organizacji lub instytucji w zakresie zapobiegania pożarom, klęskom żywiołowym i innym miejscowym zagrożeniom,
  - wyjaśniać zachowanie się materiałów i konstrukcji budowlanych podczas pożarów,
  - omawiać zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji, budynków, obiektów i terenów,
  - przedstawiać zasady ewakuacji ludzi i mienia,
  - wyjaśniać zastosowanie, zasady konserwacji oraz przeglądów urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - tłumaczyć przyczyny powstawania, rozprzestrzeniania się oraz ogólne zasady gaszenia pożarów,
  - opisywać rodzaje, właściwości oraz możliwości zastosowania środków gaśniczych,
  - omawiać zasady przeprowadzania kontroli spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- b. w sferze praktycznej:
  - organizować i prowadzić szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
  - dobierać i rozmieszczać znaki bezpieczeństwa,
  - dobierać i rozmieszczać gaśnice,
  - sporządzać i prowadzić dokumentację przeciwpożarową, w tym instrukcję bezpieczeństwa pożarowego,
  - przygotowywać i przeprowadzać ewakuację oraz przygotowywać ćwiczenia z zakresu praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji,
  - oceniać zagrożenie pożarowe na podstawie zachowania się materiałów w środowisku pożarowym,
  - przygotowywać budynek, obiekt budowlany i teren do klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia,
- c. w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
  - odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych osób,
  - odpowiedzialności za stan techniczny urządzeń ratowniczych,
  - realizować, na zlecenie właściciela/zarządcy/użytkownika budynku/obiektu budowlanego/terenu, czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest przedłożenie przez kandydata kserokopii ważnego, minimum do końca trwania szkolenia, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

4. Uprawnienia absolwenta

Absolwent szkolenia uzyskuje uprawnienia, zgodne z zapisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej, do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej przewidzianych dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej, na 5 lat od daty wystawienia zaświadczenia o ukończeniu przedmiotowego szkolenia.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie organizowane jest w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, szkołach Państwowej Straży Pożarnej, ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej oraz Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwożarowej – Państwowym Instytucie Badawczym.
- b. Nie dopuszcza się realizacji szkolenia przez inne podmioty, jak również zlecenia realizacji szkolenia innemu podmiotowi w drodze porozumienia lub umowy.
- c. Z przeprowadzonego szkolenia sporządza się dokumentację szkoleniową.
- d. Szkolenie odbywa się w formie zjazdów, z wyjątkiem sytuacji opisanej w ppkt. n.
- e. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych uprawnieni są:
  - magistrowie pożarnictwa i bezpieczeństwa pożarowego,
  - inżynierowie pożarnictwa,
  - inżynierowie w zakresie inżynierii bezpieczeństwa pożarowego,
  - technicy pożarnictwa,
  - inni specjaliści z odpowiednim przygotowaniem kierunkowym.
- f. Zaleca się, aby prowadzący zajęcia posiadali przygotowanie pedagogiczne.
- g. Zalecane jest organizowanie szkoleń w grupach obejmujących osoby reprezentujące takie same lub podobne branże.
- h. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- i. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. **Plan nauczania opracowuje organizator szkolenia uwzględniając aktualne rozwiązania techniczno-organizacyjne i przepisy prawne z zakresu ochrony przeciwpożarowej wprowadzone od czasu ukończenia przez słuchaczy poprzedniego szkolenia dla inspektorów, w szczególności uwzględniając następujący zakres tematyczny i minimalną liczbę godzin dydaktycznych, które należy poświęcić na jego realizację:**
  - organizacja ochrony przeciwpożarowej, obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej: 1 godzina dydaktyczna,
  - zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, obiektu budowlanego, terenu oraz instalacji i urządzeń użytkowych: 4 godziny dydaktyczne,
  - wyposażenie budynku, obiektu budowlanego oraz terenu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice: 4 godziny dydaktyczne,
  - przyczyny powstawania, rozprzestrzeniania się oraz zasady gaszenia pożarów: 1 godzina dydaktyczna,
  - sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia: 1 godzina dydaktyczna,
  - zasady ewakuacji ludzi i mienia: 3 godziny dydaktyczne,
  - zasady działalności profilaktycznej w budynku, obiekcie budowlanym, na terenie, w tym przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych: 2 godziny dydaktyczne,
  - zajęcia dydaktyczne – kierunkowe (m. in. wynikające ze specyfiki grupy czy wskazań uczestników szkolenia): 7 godzin dydaktycznych - mające na celu

- ustalenie parametrów zagrożenia pożarowego, omówienie wymagań ochrony przeciwpożarowej dla obiektu oraz omówienie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, należy zorganizować w wybranym zakładzie pracy. Zajęcia praktyczne mogą być zrealizowane w dniu przeprowadzenia egzaminu końcowego,
- egzamin: 1 godzina dydaktyczna.
- j. W przypadku grupy składającej się z pracowników reprezentujących jedną branżę (np. Lasy Państwowe, Policja, Służba Więzienna, przemysł chemiczny, przemysł motoryzacyjny, kopalnie itp.), dopuszcza się możliwość rozszerzenia szkolenia (na podstawie decyzji komendanta szkoły: w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, szkół Państwowej Straży Pożarnej, dyrektora: w przypadku Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego oraz na podstawie protokołu Rady Pedagogicznej: w przypadku ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej) o zagadnienia przybliżające problematykę ochrony przeciwpożarowej danej branży, a tym samym zwiększenie wymiaru godzin, przeznaczonych na realizację zajęć dydaktycznych.
- k. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- l. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- m. Zaleca się, aby organizator szkolenia przekazywał uczestnikom materiały szkoleniowe do każdego z tematów, w tym wykaz obowiązujących przepisów oraz zalecaną literaturę.
- n. Szkolenie może być przeprowadzane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w maksymalnym wymiarze 75% liczby godzin przewidzianych w programie) z wykorzystaniem infrastruktury i oprogramowania zapewniającego asynchroniczną i synchroniczną interakcję między słuchaczami i osobami prowadzącymi zajęcia (co najmniej 50% czasu na interakcję synchroniczną z wykorzystaniem aplikacji mobilnych czy platform webowych do komunikacji wideo w czasie rzeczywistym, typu: Microsoft Teams, Google Meet, Workplace by Facebook, Join.me, Slack, Skype, Zoom, WebEX, Go To Meeting itp.).
- o. Warunkiem ukończenia szkolenia jest spełnienie poniższych warunków:
- udział w zajęciach,
  - zdanie egzaminu końcowego.
- p. Do egzaminu końcowego mogą przystąpić słuchacze mający nie więcej niż 20% usprawiedliwionych nieobecności na zajęciach.
- q. Egzamin końcowy przeprowadza się w ciągu 40 minut w formie pisemnego testu, złożonego z 30 zadań zamkniętych z jedną prawidłową odpowiedzią i dwoma dystraktorami. Test musi obejmować zakres wszystkich treści kształcenia zapisanych w planie nauczania z zachowaniem proporcji wynikających z czasu przewidzianego na realizację poszczególnych tematów. Egzamin końcowy uznaje się za zdany, jeśli zdający otrzymał minimum 70% punktów możliwych do zdobycia.
- r. Do oceny wyników egzaminu stosuje się skalę: „zaliczył – nie zaliczył”.
- s. Z przeprowadzonego egzaminu końcowego sporządza się protokół egzaminacyjny, zawierający informacje na temat terminu przeprowadzenia egzaminu, liczby słuchaczy dopuszczonych do egzaminu oraz liczby słuchaczy, którzy zdali egzamin,

jak również proponowanej daty egzaminu poprawkowego. Załącznikiem do protokołu egzaminacyjnego powinien być wzór testu egzaminacyjnego wraz z kluczem poprawnych odpowiedzi.

- t. Słuchacz, który nie zdał egzaminu końcowego, ma prawo do jednego egzaminu poprawkowego w terminie ustalonym przez organizatora szkolenia.
- u. Egzamin poprawkowy przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
- v. Słuchacze, którzy ukończyli szkolenie, otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej.
- w. Słuchacz, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu końcowego lub poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez organizatora szkolenia, nie później jednak niż 3 miesiące od daty egzaminu, do którego nie przystąpił.
- x. W razie nieprzystąpienia przez słuchacza do egzaminu końcowego lub poprawkowego z przyczyn nieusprawiedliwionych, słuchaczowi nie przysługuje prawo do dodatkowego terminu egzaminu.
- y. Słuchacz, który nie zdał egzaminu poprawkowego, a tym samym nie ukończył szkolenia, musi odbyć je ponownie w całości. W przypadku upływu w tym czasie ważności posiadanych uprawnień, słuchacz zobowiązany jest do ponownego odbycia szkolenia dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej.
- z. W przypadkach ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, dopuszcza się zawieszenie zajęć dydaktycznych i szkolenia do momentu ustania przyczyn tego zawieszenia.
- aa. Organizator może, w uzasadnionych przypadkach, w sytuacji opisanej w ppkt. z., zorganizować zajęcia dydaktyczne i szkolenie jedynie w formie zdalnej, z wykorzystaniem wymienionej w ppkt. n. infrastruktury i oprogramowania zapewniającego asynchroniczną i synchroniczną interakcję między słuchaczami i osobami prowadzącymi zajęcia, na mocy pisemnej decyzji komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej określającej zakres i formę ww. szkolenia.
- bb. Jeżeli sytuacja opisana w ppkt. w. miała miejsce w przypadku opisanym w ppkt. z., na wniosek słuchacza, komendant główny Państwowej Straży Pożarnej może wyrazić zgodę na przystąpienie do egzaminu w terminie 3 miesięcy po ustaniu przyczyn określonych w ppkt. z.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Należy zapewnić warunki do realizacji celu szkolenia oraz celów szczegółowych m.in. poprzez:
  - przestrzeganie zasad nauczania,
  - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- b. Należy ustalić minimalne wymagania dotyczące sposobu zabezpieczenia uczestników szkolenia w środki ochrony indywidualnej podczas zajęć praktycznych.
- c. Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy słuchaczy.
- d. W trakcie zajęć praktycznych słuchaczy należy podzielić na grupy liczące maksymalnie 15 osób. Nadzór nad każdą z takich grup powinno pełnić co najmniej dwóch prowadzących.
- e. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania, powinni zwracać szczególną uwagę na:
  - poprawną terminologię,
  - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
  - poprawne wykonywanie czynności,
  - kształtowanie pożądanych umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- f. Kadra dydaktyczna powinna śledzić zmiany wprowadzane w przepisach, zapoznawać się z wydawnictwami i prasą fachową oraz publikowanymi aktami prawnymi w celu aktualizowania materiałów niezbędnych do realizacji programu szkolenia.
- g. W ramach czasu przewidzianego na rozpoczęcie szkolenia należy przedstawić słuchaczom:
  - zasady realizacji programu,
  - program i zalecaną literaturę,
  - warunki zaliczenia szkolenia.